

ČITAM I PROMIŠLJAM ZA 8

radna bilježnica za poticanje čitalačke pismenosti
za učenike 8. razreda

RJEŠENJA

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Netoxi širi ponudu mobitela na hrvatskome tržištu
ukupno ima **24 boda**.

1. Netoxi

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. a) Baterija omogućuje korisniku trodnevno korištenje uređajem bez punjenja.

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. a) Di MAX PRO

b) Mobitel dolazi u elegantnoj crnoj kutiji s dizajnerskim potpisom.

Luksuznoga je dizajna i ima keramički zakrivljen rub.

Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za točno naveden model mobilnoga telefona i jedan bod za objašnjenje (učenik treba navesti u odgovoru elegantnu crnu kutiju i dizajnerski potpis. Može, ali i ne mora navesti keramički zakrivljeni rub).

4. mobitel je sklizak (kao jegulja) ako nije u zaštitnoj maski
pri slabijemu osvjetljenju fotografije su mutne i zrnate

Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za svaki navedeni nedostatak.

5. a) TOČNO

b) NETOČNO

c) NETOČNO

d) TOČNO

e) NETOČNO

Zadatak vrijedi pet bodova. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

6. Netoxi One

Zadatak vrijedi jedan bod.

7. d) otpornost na ogrebotine

Zadatak vrijedi jedan bod.

8. b) u kojoj je zemlji Netoxijev pametan telefon proizveden

Zadatak vrijedi jedan bod.

9. Kupci ostvaruju pravo na jamstvo, servis i na besplatan softver na hrvatskome jeziku.

Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za navedena tri razloga, jedan bod za navedena dva razloga, a bez bodova ako učenik navede jedan ili nijedan razlog.

10. DA

Iako je u karakteristikama navedeno da je taj pametni telefon otporan na vodu, jamstvo ne vrijedi ako je kvar uzrokovala voda ili vlaga, stoga kupac ne može sigurno provjeriti tu karakteristiku mobilnoga telefona. / Jamstvo ne pokriva kvar uzrokovan vodom. / Kupac ne može pod jamstvom provjeriti je li mobitel otporan na vodu.

Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za zaokruženo DA i jedan bod za točno obrazloženje.

11. a) Račun je dokaz jamstva za mobilni uređaj.

Zadatak vrijedi jedan bod.

12.

opis kvara	DA	NE
prilikom pada sa stola napukao je zaslon mobilnoga telefona		✓
nakon nekoliko minuta korištenja zaslon se zaleđi i mobitel se ne može isključiti	✓	
mobilni se uređaj ne može povezati na bežičnu internetsku mrežu	✓	
dijete je majčin uređaj posipalo brašnom i nakon toga su mutne slike slikane mobilnim uređajem		✓

Zadatak vrijedi četiri boda: svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

13. Priznaje se svaki odgovor u kojemu učenik navodi da će uređaj biti brže popravljen ako se isporuči servisu ili da će brže dobiti informaciju o kvaru/popravku svoga uređaja.

Primjerice:

Duže će trajati popravak mobilnoga uređaja.

Trgovina mora poslati mobitel na servis pa im nakon popravka servis vraća mobitel, što duže traje.

Komunikacija je s korisnikom duža.

Zadatak vrijedi jedan bod.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

0 – 11

osnovna razina čitalačke pismenosti

12 – 15

prosječna razina čitalačke pismenosti

16 – 21

visoka razina čitalačke pismenosti

22 – 24

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Morske kornjače
ukupno ima **26 bodova**.

1. b) upozoriti na utjecaj globalnoga zagrijavanja na razmnožavanje morskih kornjača

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. 1 °C / jedan stupanj / jedan Celzijev stupanj

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. a) Efekt staklenika utječe na omjer mužjaka i ženki morskih kornjača.

TOČNO **NETOČNO**

- b) Povećanje prosječne globalne temperature za 0,5 °C utjecala bi na omjer mužjaka i ženki u leglu morskih kornjača.

TOČNO **NETOČNO**

- c) Gušteri i kornjače jedini su gmazovi u kojih je temperatura jedan od čimbenika određivanja spola jedinki.

TOČNO **NETOČNO**

- d) U svim leglima morskih kornjača jednak je omjer mužjaka i ženki.

TOČNO **NETOČNO**

Zadatak vrijedi četiri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

4. U polarnim su područjima niske temperature. / Prehladno je za život morskih kornjača. / U polarnim područjima nema dovoljno hrane za kornjače. / Hladno je. / Nema hrane.

Zadatak vrijedi jedan bod.

Priznaje se svaki odgovor u kojemu učenik navodi niske temperature ili nedostatak hrane za morske kornjače.

5. b) glavata želva

Zadatak vrijedi jedan bod.

6. Mužjaci cijeli svoj život provedu u moru/vodi. / Mužjaci ne izlaze na kopno.

Zadatak vrijedi jedan bod.

7. NE

Morske kornjače koje žive u Jadranskome moru, svoja jaja liježu na plažama u Grčkoj, Turskoj, Tunisu i Cipru. / Sjeverni Jadran mjesto je na kojemu morske kornjače pronalaze hranu. / Morske se kornjače ne liježu na Krku / jadranskim plažama. / Tu one ne liježu jaja. / Na Jadranu se samo hrane.

Zadatak vrijedi dva boda (jedan bod za zaokružen odgovor NE i jedan bod za obrazloženje).

8. 29,32 °C

Zadatak vrijedi jedan bod. Da bi se zadatak vrednovao kao točan, učenik mora navesti točnu temperaturu.

9. b) zvijezde
c) Sunce
f) kemijske tvari otopljene u vodi

Zadatak vrijedi tri boda. Jedna pogreška u zadatku – dva boda, dvije pogreške – jedan bod, tri ili više pogrešaka – 0 bodova.

10. Kako morske kornjače pronalaze put do pješčanih plaža na kojima su se izlegle /
Pomažu li osjetilo mirisa i dodira kornjačama u pronalasku pješčane plaže gdje su se izlegle

Priznaje se svaki odgovor u kojemu učenik navodi temu istraživanja povezanu s pronalaskom pješčane plaže gdje se morska kornjača izlegla i gdje će položiti svoja jaja.

Zadatak vrijedi jedan bod.

11.

mjesto legla kornjača	spol većine jedinki u leglu
leglo zakopano u tamnosmeđi pijesak na plaži	ženke
leglo zakopano u podnožju bora	mužjaci
leglo zakopano na otvorenoj plaži bez vegetacije	ženke

Zadatak vrijedi tri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

12. 1. da bi se zaštitile od grabežljivaca
2. da im Sunčeve zrake / toplina / sunce ne bi isušilo ili pregrijalo kožu/tijelo

Zadatak vrijedi dva boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

13. Njihova svjetlost / svjetleći objekti na njima mogu omesti mlade kornjače u orijentaciji, stoga one mogu nastradati na prometnicama. / Kornjače zamijene svjetla na tim objektima s mjesečinom i kreću se prema njima, a ne prema moru pa mogu nastradati.

Zadatak vrijedi jedan bod.

14. c) 1 od 1000

Zadatak vrijedi jedan bod.

15. DA

Mogu pomaknuti svoju reproduktivnu sezonu i mogu kolonizirati nova područja s optimalnim uvjetima za formiranje gnijezda.

Ili:

NE

Globalno zagrijavanje i klimatske promjene prebrzo se događaju. / Klimatske su promjene prebrze.

Zadatak vrijedi dva boda. Jedan bod za zaokružen odgovor i jedan bod za točno objašnjenje.

Učenik može odgovoriti ili DA ili NE, ali mora svoj odgovor argumentirati navodima iz teksta.

Ako odgovori DA, a ponudi obrazloženje koje se očekuje uz odgovor NE, učenik ne dobiva bodove. Isto vrijedi i obrnuto: ako odgovori NE, a ponudi obrazloženje koje se očekuje uz odgovor DA.

16. b) Utjecaj globalnoga zagrijavanja na spol kornjača

Zadatak vrijedi jedan bod

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

0 – 12

osnovna razina čitalačke pismenosti

13 – 16

prosječna razina čitalačke pismenosti

17 – 22

visoka razina čitalačke pismenosti

23 – 26

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Stjepan Lice, Vječni poljubac
ukupno ima **24 bodova**.

1. Uvijek je kasnilo. / Proljeće je uvijek kasnilo. / Bilo je hladno. / Bilo je studeno. / Prekrivalo bi snijegom (mrazom) niknule biljke. / Bilo je tiho. / Tišina. / Tjeralo je ljude da ga iščekuju.

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. a) u planinama

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. Da bi čitatelj mogao vidjeti kako izgleda pismo kojim pišu likovi iz priče. / Radnja je smještena u Kini. / Likovi su Kinezi, a oni pišu kineskim pismom. / Da bismo vidjeli koja je razlika kineskoga pisma i latinice. / Da bismo vidjeli kako bi se na kineskom napisala imena likova.

Zadatak vrijedi jedan bod.

4. c) djed se razbolio

Zadatak vrijedi jedan bod.

5.

situacija	osjećaj
sjedeći ispred kuće na početku priče	smirenost
susret s prodavačem cvrčaka	iznenađenost
kupnja cvrčka	sreća
slušajući pjev cvrčka u košari	ponos

Zadatak vrijedi četiri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

6.

ime lika	osobina	postupak lika
Hua Xiao Xin	brižna	sjedi uz bolesnoga djeda / brine se o (bolesnome) djedu / pravi društvo djedu / želi djeda razveseliti cvrčkom
Tong Ji Qing	strpljiv	podučava unuku životu / strpljivo podnosi bolest

Zadatak vrijedi četiri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

7. Nema dovoljno novca za kupnju cvrčka. / Misli da neće moći pjevom cvrčka razveseliti djeda. / Ne može kupiti cvrčka. / Neće moći uživati s djedom u pjevu cvrčka.

Zadatak vrijedi jedan bod.

8. b) pola novčića

Zadatak vrijedi jedan bod.

9. d) uspomene

Zadatak vrijedi jedan bod.

10. Učenici u ovome zadatku mogu zaokružiti kao točan odgovor i DA i NE.

Zadatak vrijedi jedan bod u sljedećem slučaju:

odgovor: DA

Moguća obrazloženja: Povjerava se djedu. / Govori djedu o onome što joj se dogodilo i o čemu razmišlja. / Ispripovijedala je djedu o susretu s trgovcem cvrčcima.

Zadatak vrijedi dva boda u sljedećem slučaju:

odgovor: NE

Moguća obrazloženja: Prešutjela je djedu da je platila cvrčka. / Prešutjela je djedu da je potrošila pola novčića.

Ako odgovori DA, a ponudi obrazloženje koje se očekuje uz odgovor NE, učenik ne dobiva bodove. Isto vrijedi i obrnuto: ako odgovori NE, a ponudi obrazloženje koje se očekuje uz odgovor DA.

11. c) cvrčak je uginuo

Zadatak vrijedi jedan bod.

12. b) Čut će pjev cvrčka dokle god će ga se ona sjećati.

Zadatak vrijedi jedan bod.

13. Wen Yong Jiu / vječni poljubac

14. Tom rečenicom naglašava da se sve u životu ponavlja. / Naglašava da nema većih promjena u životu stanovnika toga kraja.

Zadatak vrijedi jedan bod.

15. I. a) slabosti

II. b) uzbuđena

III. c) zauvijek

Zadatak vrijedi tri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

0 – 11

osnovna razina čitalačke pismenosti

12 – 15

prosječna razina čitalačke pismenosti

16 – 21

visoka razina čitalačke pismenosti

22 – 24

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Udobne cipele stopalo čuvaju
ukupno ima **20 bodova**.

1. crevlje, postole

Zadatak vrijedi dva boda, jedan bod za svaki točan odgovor.

2. b) zato što su grube i hladne površine po kojima je hodao utjecale na njegovo kretanje i zdravlje

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. prije oko 26 000 godina / prije oko 26 tisuća godina / oko 24 000. godina pr. Kr. / oko 24 000. pr. n. e.

Zadatak vrijedi jedan bod.

4. Prve poznate cipele načinjene su od špage. / od špage

Zadatak vrijedi jedan bod.

5. Gumu još tad nisu poznavali. / Tek je krajem 15. stoljeća otkrivena Amerika i morski put do Indije, a nakon toga guma se počinje upotrebljavati u izradi cipela. / Tad je Europljani još nisu otkrili.

Zadatak vrijedi jedan bod.

6. U Americi i u Europi zatvaraju se tvornice u kojima se proizvode cipele i radnici ostaju bez posla (jer proizvođači zbog jeftinijih troškova sele proizvodnju u Kinu).

Zadatak vrijedi jedan bod.

7. a) da su Vučedolci bila vrlo napredna civilizacija za svoje doba

Zadatak vrijedi jedan bod.

8. c) I čizmu i papuču hrvatski je jezik posudio iz turskoga.

Zadatak vrijedi jedan bod.

- 9.

mišljenje	činjenica
B, D	A, C

Zadatak vrijedi četiri boda. Svaka točno razvrstana tvrdnja vrijedi jedan bod.

10. Ljubili su mu obuću/cipelu/papuču.

Zadatak vrijedi jedan bod.

11. d) kakvu obuću kupuju muškarci i žene

Zadatak vrijedi jedan bod.

12. deformirani prsti na stopalima, bol u stopalima, bol u leđima, glavobolja

Zadatak vrijedi dva boda. Ako učenik navede tri ili četiri zdravstvene tegobe, dobije dva boda. Ako navede dvije tegobe, dobije jedan bod. Ako navede jednu ili nijednu tegobu, učenik ne dobiva bodove.

13. Treba provjeriti nudi li ta *web*-trgovina mogućnost povrata robe.

Zadatak vrijedi jedan bod.

14. slika B (23 cm dužina stopala)

Zadatak vrijedi jedan bod.

15. Nisi u pravu jer ne iznosi razlika između cijeloga broja uvijek 1 cm. Primjerice, od 37 do 38 iznosi 0,8 cm / od 38 do 39 iznosi 0,9 cm / od 40 do 41 iznosi 0,6 cm / od 42 do 43 iznosi 0,8 cm
Ili:

Nisi u pravu razlika između moga i tvoga stopala iznosi 2,7 cm. (Prema tablici, učenik zaključuje da Tarino stopalo odgovara veličini 37 jer navodi da je Svenovo stopalo veće od njezina.) / Manja je razlika od 3 cm između moga i tvoga stopala.

Zadatak se ne vrednuje točnim ako učenik navodi da je razlika u veličini njihova stopala veća od 3 cm.

Zadatak vrijedi jedan bod.

16. d) ne zna jesu li te cipele uski model ili široki model i hoće li mu biti udobno u njima hodati

Zadatak vrijedi jedan bod.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

0 – 9

osnovna razina čitalačke pismenosti

10 – 12

prosječna razina čitalačke pismenosti

13 – 18

visoka razina čitalačke pismenosti

19 – 21

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Kalkulator bodova
ukupno ima **24 bodova**.

1. b) predstaviti osmašima kalkulator za izračun bodova za upis u srednju školu

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. a) Srednja.hr

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. Hrvatska zajednica županija

Zadatak vrijedi jedan bod.

4. a) da bi izračunao prosjek ocjena iz osnovne škole potrebnih za upis u srednju školu
d) da izračuna najmanji, najveći i prosječan broj bodova iz osnovne škole potreban za upis željene srednje škole.

Zadatak vrijedi dva boda. (Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod. Ako učenik zaokruži netočan odgovor, oduzima mu se bod.)

- 5.

Ako učenik zaokruži DA i kao obrazloženje navede da je svake godine više posjeta stranici, tj. da je rastao broj posjeta stranici iz godine u godinu, zadatak vrijedi jedan bod.

Ako učenik zaokruži NE i kao obrazloženje navede da u tablici ne piše koliki je bio broj posjeta 2017./2018., tj. da se ne zna je li broj posjeta 2017./2018. školske godine rastao ili se smanjio u odnosu na prethodnu godinu, zadatak vrijedi dva boda.

6. NE

Kalkulator za izračun bodova namijenjen je osmašima. / Šestaš još ne zna koje će imati zaključne ocjene iz relevantnih šest predmeta na kraju 7. i 8. razreda. / Osmaši se upisuju u srednju školu.

Dovoljno je da učenik u odgovoru napiše da je *Kalkulator za izračun bodova* namijenjen osmašima.

Zadatak vrijedi jedan bod.

7. a) zbog pojave koronavirusa nisu se mogli organizirati programi predstavljanja škola uživo

Zadatak vrijedi jedan bod.

8. a) netočno
b) točno
c) netočno

Zadatak vrijedi tri boda.

9. c)

Na toj slici na laptopu / prijenosnome računalu piše *Upoznajte našu školu*, što prikazuje predstavljanje škola *online* / na daljinu.

Na ostalim slikama nije prikazano *online* predstavljanje škola.

Priznaje se svako objašnjenje u kojemu učenik povezuje cilj projekta *Online predstavljanje škola* sa slikom c) na kojoj je prikazano prijenosno računalo s naslovnom slikom s natpisom *Upoznajte našu školu*.

Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za odabranu c) sliku i jedan bod za obrazloženje. (Učenik dobije jedan bod ako zaokruži c) sliku i ne ponudi obrazloženje; ako ne zaokruži slovo uz sliku, a obrazloženje se odnosi na tu sliku, učenik dobiva dva boda.)

10. Laura

Zadatak vrijedi jedan bod.

11. Marko

Zadatak vrijedi jedan bod.

12. a) Fran

b) Laura

c) Marko

d) Ivana

Zadatak vrijedi četiri boda.

13. DA

Laura će moći upisati Jezičnu gimnaziju u Bjelovaru jer je prošle godine zadnji učenik koji je upisao tu školu imao 69,43 boda, a Laura ima 71,04 boda. / Moći će upisati jer ima dovoljno bodova. / Ima 71,04 boda. / Ima više od 70 bodova. / Prošle su se godine upisivali sa 69,43.

Zadatak vrijedi dva boda (jedan bod za zaokružen odgovor DA i jedan bod za točno objašnjenje).

14. Ivani mogu preporučiti za upis Tehničku školu Bjelovar (program: Građevinski tehničar).

Za tu školu Ivana ima dovoljan broj bodova 64,94, a potrebno je najmanje 50,85 za upis (prema prošlogodišnjim podatcima).

Zadatak vrijedi dva boda (jedan bod za točno navedenu školu ili program te jedan bod za točno objašnjenje).

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

0 – 11

osnovna razina čitalačke pismenosti

12 – 15

prosječna razina čitalačke pismenosti

16 – 21

visoka razina čitalačke pismenosti

22 – 24

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Društvene mreže
ukupno ima **28 bodova**.

1. Idu u 8. razred. / osmi razred / 8. razred

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. d) Treba li pomaknuti dobnu granicu za pristup društvenim mrežama?

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. Mrtvo slovo na papiru znači da nikakve zakonske odredbe ni preporuke ne mogu spriječiti ni ograničiti pristup društvenim mrežama jer mladi često samostalno ili uz dopuštenje roditelja imaju otvorene profile, a nitko za to nije snosio nikakve posljedice.
Valja prihvatiti svako tumačenje iz kojega je jasno razumijevanje frazema, tj. da se zakon ne poštuje niti se nepoštivanje kažnjava.

Zadatak vrijedi jedan bod.

4. 68 % / 68 posto

Zadatak vrijedi jedan bod.

5. Najizravnije se suprotstavlja Ivana. / Ivana.

Zadatak vrijedi jedan bod.

6. Petra unatoč roditeljskomu protivljenju pristupa društvenim mrežama i zbog toga osjeća grižnju savjesti.

Valja priznati svaki odgovor u kojemu učenik navede da je laž uzrok lošega osjećaja.

Zadatak vrijedi jedan bod.

7. a) Marija smatra da Petri roditelji brane korištenje društvenim mrežama zbog mogućih opasnosti u kojima joj oni neće znati pomoći.

Marija navodi da je dovoljno da roditelji budu podrška svomu djetetu i znaju se služiti društvenim mrežama kojima se služe njihova djeca. Zato joj šalje poveznicu koju bi Petra mogla pokazati svojim roditeljima i na taj način uspostaviti odnos povjerenja.

Zadatak vrijedi dva boda (jedan bod za točno zaokruženo slovo a) te jedan bod za točno obrazloženje).

8. 1. podatci na internetu nisu provjereni / mogu se naći netočne informacije
2. virtualno prijateljstvo često nije iskreno prijateljstvo (ne zasniva se na povjerenju i iskrenosti)
3. opasnosti od *cyberbullyinga*
4. družeći se sa stvarnim prijateljima, boravimo vani, nismo zatvoreni u vlastitim sobama
Dovoljno je da učenik navede tri razloga.

Zadatak vrijedi tri boda.

9.

Roditelji su uključeni u njezine/njegove aktivnosti na internetu:	
Stjepan	+
Petra	-
Ivana	+
Maroje	/

Zadatak vrijedi četiri boda.

Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

10.

Navod iz učenikova teksta	Mišljenje ili činjenica?
<i>Mlađi od 13 godina ne bi smjeli koristiti društvene mreže radi njihove vlastite sigurnosti i dobrobiti.</i>	MIŠLJENJE / ČINJENICA
<i>Evo, nedavno sam pročitala rezultate nekog istraživanja (proveli Plavi telefon i Poliklinika za zaštitu djece) da u Hrvatskoj čak 93 % djece u razdoblju od 11 do 18 godina ima fejs, a njih čak 68 % nije se pridržavalo preporuke o dobnoj granici.</i>	MIŠLJENJE / ČINJENICA
<i>Kako bih napisao referat iz geografije da nemam interneta, kako bih doznao što je za zadaću iz hrvatskog da nemamo grupu, gdje bih i kada našao toliko prijatelja da nemam profil...?</i>	MIŠLJENJE / ČINJENICA
<i>Nikada u povijesti čovječanstva nije bilo lakše u trenutku doznati sve što nas zanima, ali i da sve što pročitate moramo uzeti s velikim oprezom.</i>	MIŠLJENJE / ČINJENICA

Zadatak vrijedi tri boda.

Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

11. a) 240 učenika; b) 220 učenika; c) 220 učenika

Zadatak vrijedi tri boda.

12. slušanje glazbe i gledanje filmova

Zadatak vrijedi jedan bod.

13. druženje s postojećim prijateljima

Zadatak vrijedi jedan bod.

14. a) DA; b) DA; c) NE

Zadatak vrijedi tri boda.

15. Zadatak vrijedi dva boda.

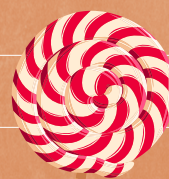
Iznese li učenik svoje argumentirano mišljenje i poveže ga s odgovarajućim argumentom odabranoga učenika, dodjeljuje mu se dva boda. U slučaju da uz ime navede samo svoje mišljenje bez argumentacije i tvrdnje odabranoga učenika, dodjeljuje mu se jedan bod.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

osnovna razina čitalačke pismenosti

prosječna razina čitalačke pismenosti

visoka razina čitalačke pismenosti

0 – 13

14 – 17

18 – 24

25 – 28

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Jesu li voćni sokovi uvijek od voća?
ukupno ima **28 bodova**.

1. sokovima / voćnim sokovima / bezalkoholnim napitcima / soku

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. b) zato što ljudi u izboru napitaka ne obraćaju pozornost na kvalitetu

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. stres i loša prehrana

Zadatak vrijedi dva boda.

4. smanjivanje stresa i promjena prehrambenih navika

Zadatak vrijedi dva boda.

5. a) TOČNO; b) NETOČNO; c) TOČNO; d) TOČNO

Zadatak vrijedi četiri boda.

6. opskrbljuju vodom, daju energiju, osvježavaju

Zadatak vrijedi tri boda.

7. tvrdnja: NE

obrazloženje: Takvi sokovi sadržavaju šećer (šećer voćnoga podrijetla) i u slučaju prevelike konzumacije tkđ. mogu ugroziti zdravlje iako ne sadržavaju dodani šećer.

Zadatak vrijedi dva boda (jedan bod za točno zaokruženo NE i jedan bod za točno obrazloženje).

8. a) navođenjem netočnih podataka na deklaraciji proizvoda

Zadatak vrijedi jedan bod.

9. c) Upoznati čitatelje sa 100-postotnim Kimosovim voćnim sokovima.

Zadatak vrijedi jedan bod.

10. b) Voćnim se sokom nazivaju samo oni sa 100-postotnim udjelom voća.

c) Na policama trgovina mogu se naći proizvodi upitne kvalitete.

Zadatak vrijedi dva boda.

11. b) Govore o istoj temi s različitom svrhom.

Zadatak vrijedi jedan bod.

12. b) upozoriti na marketinške postupke privlačenja kupaca voćnih napitaka

Zadatak vrijedi jedan bod.

13. *Voćni sok: Kad je pravi, a kad obična krivotvorina proizvođača*

U ovome članku autor iznosi podatke koje je dobio od stručnjaka koji se bave tim poslom: poznaju tehnologiju proizvodnje sokova i zakonsku regulativu.

Valja priznati svaki odgovor kojim učenik navodi stručnost/kompetentnost osoba koje analiziraju problematiku.

Zadatak vrijedi dva boda (jedan bod za točno zaokruženi odgovor a), jedan bod za točno obrazloženje).

14. Iva nije razumjela da mr. Katalenić navodi da je u trgovinama većina sokova koji se reklamiraju kao 100-postotni sokovi od naranče napravljeni od koncentrata, a ne od svježih naranača.

Valja priznati svaki odgovor u kojemu učenik u obrazloženju navede barem jedan argument u vezi s intervencijama tijekom postupka rehidracije (uporaba koncentrata, dodavanje vode, namještanje okusa...).

Zadatak vrijedi jedan bod.

15. a) voćni sok; b) voćni sirup; c) nektar; d) voćni napitak

Zadatak vrijedi četiri boda.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

osnovna razina čitalačke pismenosti

prosječna razina čitalačke pismenosti

visoka razina čitalačke pismenosti

0 – 13

14 – 17

18 – 24

25 – 28

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Povijest tajanstvenoga otoka
ukupno ima **30 bodova**.

1. Rapa Nui / Uskršnji otok

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. Zbog njegove velike udaljenosti od ostalih nastanjenih mjesta / otok: od najbližega otoka udaljen 2000 km, a od matične države dvostruko više. (Nije potrebno navoditi brojčane podatke.)

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. d) upoznavanje prostora dječaćkih interesa i spoznaja

Zadatak vrijedi jedan bod.

4. a) Rapa Nui malena je otočna država između Tahitija i Čilea.

Zadatak vrijedi jedan bod.

5. a) Uskršnji otok
b) kapetan broda koji ga je otkrio / Jacob Roggeveen
c) otkriven je na uskršni dan / na Uskrs
d) nije bio zabilježen ni na jednoj karti

Zadatak vrijedi četiri boda.

6. a) na temelju dnevnčkih zapisa zapovjednika kapetana Jacoba Roggeveena

Zadatak vrijedi jedan bod.

7. b)
Uskršnji otok privlačio je brojne istraživače zbog svojih misterija, nerazjašnjenih pitanja na koja nisu mogli odgovoriti: prvenstveno povezanih s moai kipovima (podrijetlo, nastanak, svrha), ali i uzrok potpuno osiromašenoga tla za razliku od ostalih pacifičkih otoka bogate vegetacije. Neka od tih pitanja još uvijek nisu dokraja razjašnjena. Dovoljno je da učenik napiše da se ne zna točno kako su gradili moaije i prenosili ih otokom, kako je došlo do nestanka bilja...

Zadatak vrijedi dva boda (jedan bod za točno zaokruženo slovo b) te jedan bod za točno objašnjenje).

8. DA, NE, DA, NE, DA, NE

Zadatak vrijedi šest bodova.

9. a) ČINJENICA, b) ČINJENICA, c) PRETPOSTAVKA, d) PRETPOSTAVKA, e) PRETPOSTAVKA, f) ČINJENICA

Zadatak vrijedi šest bodova.

10. rat/sukob među plemenima, glad, bolesti, odvođenje u roblje (Dovoljno je navesti tri od četiri navedena.)

Zadatak vrijedi tri boda.

11. S nestankom palmi nestalo je drva za izgradnju čamaca kojima bi se otisnuli u ribolov / na more. / Nisu mogli ići u ribolov. / Nisu mogli graditi čamce.

Zadatak vrijedi jedan bod.

12. Moguće je priznati oba zaokružena odgovora.

Zadatak vrijedi dva boda za zaokružen odgovor a) i jasno obrazloženje, odnosno jedan bod za odgovor b) i jasno obrazloženje.

Odgovor zavrjeđuje dva boda ako je iz obrazloženja vidljivo da učenik razumije uzrok propasti u slijepom i nerazumnom ponašanju otočana (zaslijepljenost običajima i vjerom, ali i želja za moći: natječući se u dominaciji brojem i veličinom moai kipova, otočani su uništili prirodne resurse). Ako učenik zaokruži b) odgovor i navede samo da je uzrok propasti civilizacije krčenje palmi i nestanak bioraznolikosti, zavrjeđuje jedan bod.

Zadatak vrijedi dva boda.

13. c) neravnopravnost između bogatih i siromašnih

Zadatak vrijedi jedan bod.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

osnovna razina čitalačke pismenosti

prosječna razina čitalačke pismenosti

visoka razina čitalačke pismenosti

0 – 14

15 – 19

20 – 25

26 – 30

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Pripovijest o Marcelu Remeniću
ukupno ima **32 bodova**.

1. d) život osobe čiji je životni smisao briga o vlastitom izgledu

Zadatak vrijedi jedan bod.

2. b) želio je čitatelja potaknuti na promišljanje o važnosti osobe imenovane u naslovu

Zadatak vrijedi jedan bod.

3. Pripovjedač u uvodnoj rečenici govori kako je *kao munja obletjela sav grad nevjerojatna vijest*, ali ne kazuje o kojemu se događaju radi sve do kraja pripovijetke.

U uvodnoj rečenici pripovjedač ne dovršava misao ... *da je Marcel Remenić...* umro.

Treba priznati svaki učenikov odgovor koji je na tragu tvrdnje da se sve do kraja pripovijetke ne doznaje da je nevjerojatna vijest smrt glavnoga lika.

Zadatak vrijedi jedan bod.

4. bio je prosječan muškarac koji je veliku pozornost pridavao vanjskomu dojamu:

izgledu i manirama (ponašanju)

DA

živio je sa sluškinjom Ružom u kući i od novca koje mu je ostavio otac

NE

po zanimanju je bio privatijer

NE

u društvu se nije isticao i nametao zbog povučenosti

NE

umro je u 35. godini od srčanoga udara

DA

Zadatak vrijedi pet bodova. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

5. Događa se zimi / u zimu.

Zadatak vrijedi jedan bod.

6. b) kao malu zaostalu zajednicu koja svojim svjetonazorom zaostaje u svemu.

Moguća obrazloženja: Podžupanice su smatrale uglednom ličnošću. / Vijest o posjetu velemožne gospođe podžupanice njihovoj zabavi potaknula je vlastiti osjećaj važnosti, ponosa. / Počeli su se stidjeti svoje „domaćnosti“, podrijetla, počeli su u svemu slijediti navike i običaje velikih gradova. / Zbog dolaska „važne“ gošće nabavljali su nove, moderne i otmjenе odjevne kombinacije. / Slijedili su odluke odbora o otvaranju plesa dodvoravajući se time velemožnoj gospođi.

Zadatak vrijedi tri boda: jedan bod za točno zaokruženo b) odgovor; dva boda za dva argumenta kojim će dokazati primitivizam domaćega provincijalnoga gradića (dodvornost i pomodarstvo).

7. c) njezinu beznačajnost

Zadatak vrijedi jedan bod.

8. prvi slijeva

Zadatak vrijedi jedan bod.

9. a) zadovoljavale su njegov ukus

Zadatak vrijedi jedan bod.

10. Naručivao je cipele broj manje da bi mu stopalo izgledalo kraće, time i cijela figura elegantnija. / Smatrao je da mu cipele broj manje bolje pristaju. / Misli da mu u manjim cipelama noga izgleda ljepše.

Valja priznati svaki odgovor u kojemu učenik navodi da Marcel misli da mu stopalo/noga/figura izgleda ljepše/skladnije/bolje u broj manjim cipelama.

Zadatak vrijedi jedan bod.

11. b) Dok se dvojica svađaju, treći se veseli. (*Duobus litigantibus tertius gaudet.*)

Zadatak vrijedi jedan bod.

12. vijest o izboru za plesača	–	potresenost
očekivanje hlača	–	uznemirenost
masne mrlje na hlačama	–	šokiranost
promatranje novih hlača	–	ushićenost

Zadatak vrijedi četiri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

13. a) Ne slažem se.
b) Slažem se.
c) Ne slažem se.
d) Ne slažem se.

Zadatak vrijedi četiri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

14. b) Da ne bude suvišnih briga, Marcel je uložio novac u štedionicu i dobivao na godinu dvanaest stotina kamata. ✓
c) Svojom je nezasluženom nesrećom smatrao to što su sve cipele, koje su mu najbolje pristajale nozi, bile tijesne. ✓
d) Eto te hlače... Kakav sklad, kakav život, kakav polet u tom remek-djelu! ✓

Zadatak vrijedi tri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

15. I. b) besprijekorno
II. a) osjetljiv
III. c) nepopustljivošću
IV. b) bezosjećajno

Zadatak vrijedi četiri boda. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

0 – 15

osnovna razina čitalačke pismenosti

16 – 20

prosječna razina čitalačke pismenosti

21 – 27

visoka razina čitalačke pismenosti

28 – 32

➤ Cjelina procjene čitalačke pismenosti
Zdravstvena ispravnost hrane
ukupno ima **27 bodova**.

1. pravilna prehrana i zdravstveno ispravna hrana

Zadatak vrijedi dva boda, jedan bod za svaki točan odgovor.

2. d) visoka koncentracija pesticida u povrću
e) prisutnost bakterije salmonelle

Zadatak vrijedi dva boda, jedan bod za svaki točno zaokruženi odgovor.

3. Zbog globalizacije tržišta hranom neke se namirnice dopremaju iz udaljenih krajeva i na tome putu može doći do njihove kontaminacije: od proizvodnje i prerade do transporta i skladištenja. Dovoljno je da učenik navede jedan primjer opasnosti (nemogućnost nadzora kvalitete proizvodnje, dug transport i loše skladištenje mogu dovesti do kvarenja i sl.).

Zadatak vrijedi jedan bod.

4. Da bi brže komunicirale i međusobno izmjenjivale spoznaje i informacije o moguće zdravstveno neispravnoj hrani. To prosljeđuju i građanima svoje zemlje.

Zadatak vrijedi jedan bod.

5. c) mobilna aplikacija s obavijestima o zdravstveno neispravnoj hrani

Zadatak vrijedi jedan bod.

6. NE
Učenik navodi primjer s etilen oksidom čija povećana koncentracija može dovesti do bolesti (karcinoma) i nakon niza godina.

Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za odabrani DA odgovor i jedan bod za obrazloženje.

7. b) subjekti u poslovanju s hranom

Zadatak vrijedi jedan bod.

8. a)

Zadatak vrijedi jedan bod.

9. Atlantic Trade d.o.o.

Zadatak vrijedi jedan bod.

10. b) zbog netočno navedenih sastojaka

Zadatak vrijedi jedan bod.

11. NE
Proizvod se opoziva, a ne povlači. U tekstu je navedeno da je opozvani onaj proizvod koji je došao do krajnjega potrošača.
Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za odabrani NE odgovor i jedan bod za obrazloženje.
12. Da bi se točno znalo na koje se Corny BIG pločice Obavijest za potrošače odnosi.
Zadatak vrijedi jedan bod.
13. NE, DA
Zadatak vrijedi dva boda: jedan bod za svaki točan odgovor.
14. b) Galleria Internazionale d.o.o.
Zadatak vrijedi jedan bod.
15. zato što žele ostvariti/zadržati dobar odnos s kupcima
Zadatak vrijedi jedan bod.
16. Učenik navodi da bi tražio povrat novca jer mu to prodajni lanac omogućuje.
Zadatak vrijedi jedan bod.
17. b) promijenit će dobavljača sezama
Zadatak vrijedi jedan bod.
18. Učenik se može odlučiti za oba odgovora.
Ako učenik zaokruži DA i obrazloži da u slučaju kraćega lanca (puta) od mjesta proizvodnje namirnica do konzumacije hrane dobivene od tih namirnica postoji manja vjerojatnost za njezino kvarenje ili da je takva hrana svježija, vrednuje se s dva boda.
Ako učenik zaokruži NE i obrazloži da se kvaliteta hrane neće bitno poboljšati jer imamo nizak postotak hrane upitne kvalitete (zbog dobre kontrole), vrednuje se s jednim bodom.
Zadatak vrijedi dva boda u slučaju zaokruživanja odgovora DA i jasnoga obrazloženja, odnosno jedan bod u slučaju odgovora NE i obrazloženja.
19. U Hrvatskoj je zahvaljujući europskim propisima i našim ustanovama hrana kvalitetna i pod nadzorom, dok veći problem predstavlja uvoz zbog neiskorištenih moгуćnosti.
Zadatak vrijedi tri boda.

ispodprosječna razina čitalačke pismenosti

0 – 12

osnovna razina čitalačke pismenosti

13 – 17

prosječna razina čitalačke pismenosti

18 – 23

visoka razina čitalačke pismenosti

24 – 27

